

КОНСТИТУЦІЯ

УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ

Ціна 5 центів.

Накладом
"УКР. РОБІТНИЧИХ ВІСТИЙ"
Вінніпег, Ман., Канада.

1921.

КОНСТИТУЦІЯ

УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ

Затверджена Всеукраїнським З'їздом на засіданню 14. марта 1919 р. і прийнята в дефінітивній редакції Центральним Виконавчим Комітетом на засіданню 14. марта 1919 р.

Ціна 5 центів.

Накладом
"УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"
Вінніпег, Ман., Канада.
1921.

УКРАЇНЬСЬКА СОЦІАЛІСТИЧНА РАДЯНЬСЬКА РЕСПУБЛІКА

Пролетарі

Всіх Країв,

Єднайте ся!

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ.

Затверджена Всеукраїнським З'їздом Рад на засіданню 14. марта 1919 р. і принята в дефінітивній редакції Центральним Виконавчим Комітетом на засіданню 14. марта 1919 р.

І. ОСНОВНІ ПОСТАНОВИ.

1. Українська Соціалістична Радянська Республіка є організація диктатури працюючих і експлоатованих мас пролетаріату і біднійшого селянства для перемоги над їх віковими гнобителями й експлоататорами капіталістами і поміщиками.

2. Завданем сієї диктатури є здійснене переходу від буржуазного ладу до соціалізму, шляхом проведення соціалістичних реформ і систематичного подавлення всіх контрреволюційних намірів з боку заможних кляс. Після здійснення сих завдань диктатура зникне, а слідом за нею, по остаточнім сформованю майбутнього комуністичного ладу, зникне й держава, уступивши місце вільним формам суспільного життя, збудованого на основах організації загаль-

ної праці на загальну користь і братерську солідарність людей.

3. В цілях здійснення свого основного завдання Українська Соціалістична Радянська Республіка:

а) провадить в жите заходи, що безпосередно направлені до знищення існуючого економічного устрою і виявляють ся в скасованню приватної власности на землю і на всі інші засоби виробництва;

б) в області будівництва державного життя закріплює владу за робітничою клясою, усталюючи право участі в здійсненню державної влади виключно для працюючих мас і цілком усуваючи пануючі кляси від такої участі;

в) утворює для працюючих мас можливість користувати ся правами (свободою живого і друкованого слова, зборів і спілок), позбавляючи сих прав пануючі кляси і спільні з ними по своїй політичній позиції громадські групи;

г) організує озброєну оборону здобутків соціалістичної революції притягненем до сієї оборони всіх трудових елементів країни.

4. Пориваючи рішучо з минулим, намагаючись знищити, разом з поділом загалу на кляси, також і національний гніт і національну ворожнечу, Українська Соціалістична Радянська Республіка заявляє про свій твердий намір увій-

ти в склад єдиної Соціалістичної Радянської Республіки, як тільки утворяться умовини для її збудови. Разом з тим Українська Соціалістична Радянська Республіка заявляє про свою повну солідарність з нині існуючими вже Радянськими Республіками і про свій намір вступити з ними в тісніше політичне об'єднане для спільної боротьби за перемогу світової комуністичної революції, в тісніше співробітництво в області комуністичного будівництва, можливого лише в міжнародному масштабі.

5) Влада працюючих мас на території Української Соціалістичної Радянської Республіки здійснюється через Ради Робітничих, Селянських та Червоноармійських депутатів та інші органи влади по означенню Рад.

II. КОНСТИТУЦІЯ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ.

A. Організація Центральної Влади.

6. До відома Центральної Радянської Влади на Україні належать:

1) Всі питання загально-державного значіння, а з'окрема:

а) затверджене, зміна і доповнене конституції;

б) установлене і зміна державних меж Ре-

публики;

в) зносини з чужоземними державами з'окрема і оголошене війни і усталене згоди;

г) усталене основ організації збройних сил;

д) загальне керівництво внутрішню політикою;

е) цивільне, карне і процесове законодавство;

ж) усталене основ соціалістичного будівництва в області народного господарства;

з) кероване грошевою системою і організація фінансового господарства Республіки;

і) державна контроля над діяльністю Радянської влади, з'окрема над правильністю, законмірністю і доцільністю грошевих витрат;

2) всі питання, що не мають загально-державного значіння і які будуть взяті на розгляд органами Центральної Радянської Влади.

7. Центральна Радянська Влада має свої органи, а саме:

1) Всеукраїнський З'їзд Рад Робітничих, Селянських та Червоноармійських депутатів;

2) Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет Рад;

3) Раду Народних Комісарів;

8. З'їзд Рад скликається В. Ц. В. К. не менше як два рази на рік, а по постанові В. Ц. В. К.

може скликати ся і частійше.

9. Лад виборів до з'їзду Рад установляється В. Ц. В. К. Р.

10. З'їзд Рад є вищою Владою Української Соціалістичної Радянської Республіки. В протягу між двома з'їздами, такою владою є В. Ц. В. К. Р. З числа питань, зазначених в ст. 6 виключному відданю з'їзду належить питанє, зазначене в п. а, а також з застереженєм, зазначеним в ст. 13 — питанє про оголошене війни та установлене згоди.

11. В. Ц. В. К. і з'їзд дають загальний напрямок діяльності Робітничо-Селянського уряду і всіх органів Радянської влади в країні, з'окрема виключному відданю В. Ц. В. К. Р. належать: вибори і звільненє Народних Комісарів і Голови Ради Народних Комісарів, росклад державних прибутків і зборів між центральною й місцевою владою, а також розв'язуванє питань, зазначених в ст. 19 конституції. Питаня, зазначені в п. п. н. б. в. (п. 2) г, п, ж, а також річного бюджету розв'язують ся, як владою з'їзду, так і В. Ц. В. К. Р.

12. В. Ц. В. К. Р. відповідає перед Всеукраїнським З'їздом Рад і обирається останнім в кількості по призначеню з'їзду на речинець до слідуєчого з'їзду. Рада Народних Комісарів відповідає перед Всеукраїнським З'їздом Рад і

перед В. Ц. В. К. Р.

Увага: На місце вибувших членів В. Ц. В. К. заступники призначають ся постановою Ц. В. К. Всі інші питання, щодо законодавства і загального керования в країні, розв'язують ся також В. Ц. В. К. з поясненем, вказаним в ст. 16.

Увага: Питанє про оголошенє війни та заключенє згоди розв'язуєть ся В. Ц. В. К. Р. на випадок негайности при неможливости скликати з'їзд в належний час.

14. Завідуване окремими галузями керования країною накладаєть ся на окремі відділи В. Ц. В. К. Р. Народні Комісаріяти на чолі з Завідуючими, обраними В. Ц. В. К. Р. Кількість, межі відання відділів і їх внутрішня організація усталюєть ся В. Ц. В. К.

15. Рада Народних Комісарів складаєть ся з Голови і Народних Комісарів, в число котрих входять: а) Всі керовники окремими відділами В. Ц. В. К. Р. (ст. 14), б) інші особи, що обирають ся окремо В. Ц. В. К. Р. з його розсуду. Члени Ради Н. К. кожного року можуть звільнятись владою В. Ц. В. К.

16. Рада Народних Комісарів має право брати на свій розгляд питання і справи, що стосують ся до законодавства і загального керования країною, але має право вирішати своєю владою ті чи інші питання або справи лише з загаль-

ним або спеціальним уповноваженням В. Ц. В. К., а коли нема такого уповноваження, — постанови Р. Н. К. дають ся на затверджене В. Ц. В. К. Р.

Увага: Питання, зазначені в ст. ст. 18 або 11 не можуть бути переданими Ц. В. К. на остаточне розв'язане Р. Н. К.

17. Склад Народного Комісаріату належить виключно членам Р. Н. К. У. С. Р. Р. і жадними іншими представниками Радянської влади як в центрі, так і на місцях не може присвоювати ся.

Б. Організація Радянської влади на місцях.

18. Органи Радянської влади на місцях слідує:

а) Ради Робітничих, Селянських та Червоноармійських депутатів (міські та сільські), а також обрані ними Виконавчі Комітети (Виконкоми).

б) З'їзди Рад (губерніяльні, повітові і волостні), а також обрані ними Виконавчі Комітети (Виконкоми).

19. Речинець і порядок виборів місцевих органів Радянської влади, норма представництва і загальні постанови щодо внутрішньої організації сих органів, означених меж відання і влади між ними, як і розмежене останних ними і органами центральної Радянської влади вста-

новлюють ся В. Ц. В. К. Р.

20. Право вибору мають незалежно від релігії, народности, осілости, стану і т. п. слідуєчі громадяни У. С. Р. Р., які до дня виборів осягли 18 років;

а) всі, що здобувають засоби до життя продукційною і загальнокорисною працею, а також особи, заняті домашнім господарством, забезпечуючим першим можливістю продукційної праці, себто ріжні робітники і служачі, заняті в промисловости, торговлі, сільським господарстві та інші селяни і козаки рільники.

б) салдати червоної армії і матроси червоної фльоти.

в) громадяни, що не входять в категорії, переведені н. п. а і б за утратою працездатности, відповідно засвідченої.

Увага: 1. Місцеві Ради можуть по постанові центральної влади зменшувати усталену в сій ст. норму віку.

Увага: 2. Чужинці, які належать до робітничої кляси і трудового селянства, користують ся також виборчим правом.

21. Позбавляють ся виборчого права і права бути обраними слідуєчі особи, хоч би вони й входили в одну з вище зазначених категорій:

а) особи, що користують ся найманою працею з корисною метою;

б) особи, які живуть на нетрудові прибутки, а саме прибутки з підприємств, з маєтків і т. п.

в) приватні торговці, комерційні посередники;

г) черці і духовні настоятелі церков і релігійних культів;

д) служачі і агенти колишньої поліції, окремого корпусу жандармів і охоронних відділів, а також члени панувавшого в Росії дому;

е) особи, визнані усталеним ладом божевільними, а рівно-ж особи, що перебувають під опікою;

ж) особи засуджені за користливі та ганебні вчинки на речинець, усталений законом або судовим вироком.

ІІІ. ДЕКЛЯРАЦІЯ ПРАВ І ОБОВ'ЯЗКІВ ПРАЦЮЮЧОГО І ЕКСПЛУАТОВАНОГО НАРОДУ УКРАЇНИ.

22. Для повного проведення основ диктатури пролетаріату і біднійшого селянства У. С. Р. Р. надає працюючим масам всі права і можливості в області громадянського і політичного життя.

23. Відповідно сему загальному становищу і з метою забезпечення за працюючими дійсної волі совісти, а також припинення можливості використання релігії і церкви в інтересах зали-

шення класового строю, церква відокремлюється від держави і за всіма громадянами визнається право пропаганди релігійних наук, котрі не переслідують жадних соціальних і політичних завдань, а також антирелігійних наук, котрих дух не перечить комуністичним поглядам.

24. З метою забезпечення за працюючими дійсної свободи висловлення своїх думок — У. С. Р. Р. усуває залежність преси від капіталу і віддає в руки робітничої класи і селянської бідноти всі технічні і матеріальні засоби до видавання газет, брошур, книг, та інших творів друку і забезпечує їх вільне розповсюджене по всій Україні.

25. В цілях забезпечення за працюючими дійсної свободи зборів — У. С. Р. Р. визнаючи право за працюючими Радянської Республіки вільного влаштування зборів, союзів і т. п., віддає в розпоряджене робітничої класи і селянської бідноти всі відповідні для влаштування народних зборів помешкання з світлом і опалом.

26. З метою забезпечення за працюючими дійсної свободи спілок У. С. Р. Р., зламавши економічну і політичну владу заможних клас і усунувши сим всі перепони, які до сеї пори перешкаджали в буржуазній суспільности робітникам і селянам користуватись свободою організації і акції — дає робітникам і біднійшим се-

лянам усяку допомогу матеріяльну та иншу для їх обєднання і організації.

27. В цілях забезпечення за працюючими дійсного приступу до знання — У. С. Р. Р. ставить своїм завданєм дати робітникам і селянам повну всебічну і даремну освіту.

28. У. С. Р. Р. визнає обовязком всіх громадян Републики працю і проголошує гасло: “не працюючий не їсть”.

29. З метою всебічної охорони здобутків Великої Робітничо-Селянської Революції — У. С. Р. Р. визнає обовязком всіх працюючих Републики оборону соціялістичної батьківщини і встановляє загальну військову повинність.

Почесне право захищати революцію зі зброєю в руках — даєть ся лише працюючим. На нетрудові елементи накладаєть ся виконуванє инших військових обовязків.

30. Виходячи з солідарности працюючих всіх націй, У. С. Р. Р. надає всі політичні права українських громадян працюючим чужинцям, що живуть на території Української Републики і належать до робітничої кляси або до селянства, що не визискує чужої праці.

31. У. С. Р. Р. дає право притулку всім чужинцям, що терплять переслідуваня за релігійні проступки, а також за проступки направлені проти інтересів уряду, обороняючого інтереси

буржуазних клас.

32. У. С. Р. Р. визнаючи рівні права за працюючими, незалежно від їх раси і національності — обявляє суперечним основним законам Республіки уставлене або пропущене яких небудь привілеїв на сій підставі а також яке-б не було пригнічене національних меншостей, або обмежене їх рівноправности.

33. З огляду на інтереси робітничої класи в цілості — У. С. Р. Р. позбавляє політичних прав окремі особи і окремі групи, які користують ся сими правами на шкоду соціалістичної революції.

В. Про Герб і Прапор У. С. Р. Р.

34. Герб У. С. Р. Р. — має на червоному полі в промінях сонця — малюнок золотого серпа і молота, навкруги яких — уміщено вінок і написи на українській і російській мовах.

1) У. С. Р. Р.

2) Пролетарі всіх країн, єднайте ся!

35. Торговельний, морський і військовий прапор У. С. Р. Р. — має на червоному полі в лівому куті — напись золотими літерами — Українська Соціалістична Радянська Республіка, або лише літери: У. С. Р. Р.

КОЖДИЙ

РОБІТНИК І ФАРМЕР ПОВИНЕН
ЧИТАТИ ПЕРЕДОВСІМ РОБІТНИЧІ ЧАСОПИСІ!

Чому?

Бо робітничі часописі обговорює кожду подію в краю і в світі лише зі становища інтересів робочого люду.

Одинокую робітничою часописею в Канаді є

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

що виходить в Вінніпегу два рази на тиждень і коштує лише \$4.00 на рік.

Хто читає "Українські Робітничі Вісти", виробляє собі суцільний світогляд і може осудити кожду подію в суспільнім житю.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" виступають проти кожного лайдацтва поповнюваного на робочім народі.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" доносять про робітничий рух на цілім світі, про боротьбу робітничої кляси.

Хто хоче знати, як свідомі робітники думають про суспільні події, хто хоче навчитися соціалістичної думки, нехай читає передовсім "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ".

Адреса:

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Cor. Pritchard & McGregor Sts.,

Winnipeg, Man.